

Opnemen van milieuclausules

Met welke criteria rekening houden?
Hoe deze vertalen in een lastenboek?
Wat laat de wetgeving toe?

Catherine MARECHAL
Project Manager écoconso

De mogelijkheden om ermee rekening te houden in de praktijk

Volgens de Belgische richtlijnen en voorschriften: **5 mogelijkheden!**

Fase	Mogelijke milieuoverwegingen?
Definitie/beschrijving van het onderwerp van de opdracht	Ja
Technische specificaties	Ja
Kwalitatieve selectie	Ja (opmerking: milieubeheer: niet voor leveringsopdrachten)
Gunningscriteria	Ja
Uitvoeringsvoorwaarden	Ja

Een ecologisch
lastenboek opstellen...

Onderwerp van de opdracht

Volgens de definitie van een onderwerp van de opdracht, hebben de aanbestedende overheden de volledige vrijheid om te kiezen voor hetgeen ze wensen aan te kopen, wat een grote manoeuvreerruimte geeft om milieuoverwegingen te integreren zolang dit niet leidt tot een verstoring van de markt, met name door de toegang ertoe te beperken of te voorkomen.

Kleur bekennen!!

Onderwerp van de opdracht

Van in het begin « ecologie » of « respecteren van de gezondheid » aanduiden in het onderwerp van de opdracht!

*Aankoop of leasing van voertuigen met lage emissies.
of
Contract voor aankoop van voertuigen met een hoge
milieuperformantie.*

De enige regel: het onderwerp beïnvloedt de keuze van de gunningscriteria. Deze moeten direct gerelateerd zijn aan het onderwerp van de opdracht.

1. Onderwerp
van de
opdracht

2. Technische
specificaties

3. Kwalitatieve
selectie

4. Gunnings-
criteria

5. Uitvoerings-
voorwaarden

Technische specificaties

= **Minimum te voldoen**. Objectieve en meetbare bijzonderheden gerelateerd aan het onderwerp van de opdracht

De technische specificaties als volgt formuleren (artikel 53 Wet 17/06/2016):

- Refereren naar de normen of de technische referenties en milieutoegankelijkheid van de kandidaten > **Vb: Euronorm**
- In termen van prestatie of functionele vereisten > **CO₂-emissie, Ecoscore, etc.**

1. Onderwerp van de opdracht

2. Technische specificaties

3. Kwalitatieve selectie

4. Gunningscriteria

5. Uitvoeringsvoorwaarden

Technische specificaties

Welke vermeldingen zijn verboden?

(artikel 53 Wet 17/06/2016)

- Een specifieke fabricatieprocedure
- Een specifieke productievorm
- Bepaalde geografische oorsprong
- Referentie maken naar een merk, patent of een type

Uitzonderingen

Enkel indien een beschrijving van het onderwerp van de opdracht niet voldoende nauwkeuring en begrijpbaar kan zijn: vermelden van «een dergelijke» of «equivalent aan».

Technische specificaties - voorbeeld

Uitlaatgasemissies, fijn stof en geluid:

« De voertuigen moeten de Ecoscoredrempel respecteren van:

74 voor de personenwagens en 67 voor de MPV's »

Controle: de aanbieder moet de fiche van de Ecoscoreberekening verstrekken.

Technische specificaties - voorbeeld

[GPP toolkit] : transport

Schakelindicatoren:

« *Het voorgestelde voertuig is uitgerust met een schakelindicator* »

Controle: de aanbieder moet de technische fiche van het voertuig ter beschikking stellen waarin deze informatie beschikbaar is.

Systemen voor bewaking van de bandendruk

□ « *Het voorgestelde voertuig is uitgerust met een systeem voor bewaking van de bandendruk* »

Controle: de aanbieder moet de technische fiche van het voertuig ter beschikking stellen waarin deze informatie beschikbaar is.

Technische specificaties - voorbeeld

Banden van het voertuig (*weerstand van het rijden*):

« *Het voertuig is uitgerust met banden van klasse brandstof-efficiëntie van minimaal B* »

Controle: de aanbieder moet het energie-etiket van de weerstand ter beschikking stellen waarin deze informatie beschikbaar is.

Banden van het voertuig (*geluid*):

« *Het voertuig is uitgerust met banden van geluidsklasse van extern rijden equivalent aan de twee eerste categorieën (van de drie) van het Europese etiket van luchtweerstand* »

Controle: de aanbieder moet het energie-etiket van de weerstand ter beschikking stellen waarin deze informatie beschikbaar is.

Kwalitatieve selectie

Kwaliteit van de aanbieder

- > Deze criteria hanteren een sortering, een filter. Als de aanbieder voldoet aan de criteria, wordt de offerte geanalyseerd.
- > Spaarzaam te gebruiken. Vooral voor complexe opdrachten of voor «zeer groene» opdrachten.

1. Onderwerp
van de
opdracht

2. Technische
specificaties

3. Kwalitatieve
selectie

4. Gunnings-
criteria

5. Uitvoerings-
voorwaarden

Gunningscriteria

“De gunningscriteria moeten betrekking hebben op het onderwerp van de opdracht, bijvoorbeeld, de prijs of de kost, de kwaliteit van de producten of prestaties, inbegrepen de technische waarde, de esthetische en functionele karakteristieken, de toegankelijkheid, het ontwerp voor alle gebruikers, de sociale, ecologische en innovatieve eigenschappen, de handel en de condities in dewelke het toegepast wordt, de organisatie, de kwalificaties en ervaring van het personeel toegewezen aan de opdracht, de dienst naverkoop en technische assistentie, de leveringsdatum en de timing van levering of uitvoering”.

1. Onderwerp
van de
opdracht

2. Technische
specificaties

3. Kwalitatieve
selectie

4. Gunnings-
criteria

5. Uitvoerings-
voorwaarden

Gunningscriteria

Als er een onzekerheid bestaat over de capaciteit van de markt om te beantwoorden aan bepaalde vereisten, dan is het mogelijk om een voorkeur te geven aan producten van een superieure milieuprestatie.

De milieu-gunningscriteria moeten:

- duidelijk aangehaald worden in de aanbesteding
- gerelateerd zijn aan het onderwerp van de opdracht
- objectief kwantificeerbaar en controleerbaar zijn
- gewogen zijn! (geen verplichting < Europese drempels)

Gunningscriteria – voorbeeld 1

Milieucriteria voor personenwagens, MPV's en minibussen [Pas op om geen criteria te herhalen uit de technische specificaties!]

Milieucriteria: 30 punten

Ecoscore – 22 punten

- Het voertuig met de beste Ecoscore verkrijgt het maximale aantal punten, de andere offertes krijgen punten toebedeeld volgens de formule:

Aantal punten= (Ecoscore van de betrokken offerte/Ecoscore van de aanbieder met de beste Ecoscore)x22

Massa van het voertuig: 4 punten

- Het voertuig met de laagste massa verkrijgt het maximale aantal punten, de andere offertes krijgen minder punten toebedeeld volgens de formule:

Aantal punten= (massa van de laagste offerte/massa van de offerte)x4

Aanwezigheid van een remenergierecuperatiesysteem – 4 punten

1. Onderwerp van de opdracht

2. Technische specificaties

3. Kwalitatieve selectie

4. Gunningscriteria

5. Uitvoeringsvoorwaarden

Gunningscriteria – voorbeeld 2

Milieucriteria voor bestelwagens en vrachtwagens [Pas op om geen criteria te herhalen uit de technische specificaties!]

Milieucriteria: 30 punten

Massa van het voertuig: 14 punten

- Het voertuig met de laagste massa verkrijgt het maximale aantal punten, de andere offertes krijgen punten toebedeeld volgens de formule:

$$\text{Aantal punten} = (\text{massa van de laagste offerte} / \text{massa van de offerte}) \times 14$$

Aanwezigheid van een remenergierecuperatiesysteem – 6 punten

Conform met een hogere Euronorm: 1 punt

Energieverbruik: 3 punten

- Het voertuig met het laagste verbruik verkrijgt het maximale aantal punten, de andere aanbiedingen krijgen punten toebedeeld volgens de formule:

$$\text{Aantal punten} = (\text{verbruik van de laagste offerte} / \text{verbruik van de offerte}) \times 3$$

Koolstofdioxide-emissie (CO₂): 3 punten

- Het voertuig met de laagste CO₂-emissie verkrijgt het maximale aantal punten, de andere offertes krijgen punten toebedeeld volgens de formule:

$$\text{Aantal punten} = (\text{emissie van de laagste offerte} / \text{emissie van de offerte}) \times 3$$

Emissies van stikstofoxiden (NO_x), niet-methaan koolwaterstoffen (NMKWS) en fijn stof (PM₁₀): 3 punten

- Het voertuig met de laagste emissies van NO_x, NMKWS en fijn stof verkrijgt het maximale aantal punten, de andere offertes krijgen punten toebedeeld volgens de formule:

$$\text{Aantal punten} = (\text{emissie van de laagste offerte} / \text{emissie van de offerte}) \times 3$$

1. Onderwerp van de opdracht

2. Technische specificaties

3. Kwalitatieve selectie

4. Gunningscriteria

5. Uitvoeringsvoorwaarden

Uitvoeringsvoorwaarden (alleen leasing)

De uitvoeringsvoorwaarden van de opdracht **worden niet opgenomen bij de keuze van de contractant.**

Elke indiener moet ze kunnen invullen. **Het mag niet gaan om vermomde technische specificaties, gunningscriteria of selectiecriteria.**

Vb. : Verwijderen smeerolieën en banden.

De contractant heeft voorzieningen genomen om smeerolieën en gebruikte banden te verzamelen op een manier waarom de gevolgen voor het milieu gereduceerd worden en een correcte behandeling van het afval verzekerd wordt.

Controle: de contractant heeft een contract gesloten met één of meerdere ondernemingen van goedgekeurd afvalbeheer of kan aantonen dat hij regelingen heeft getroffen voor het inzamelen en verwijderen van smeerolieën en banden.

Vb. : Vorming ecorijden

Een vorming over het ecorijden zal worden georganiseerd voor het volledige personeel.

écoconso
du conseil à l'action